

ra je zavoljo tega,
elite komu poslati
iti pri naročilu, da
ekaj priznanj:

, p. Zagorje ob Savi:
tne kave.

Ker sem že porabila
5 kg.

evke ne moremo biti,

as enkrat naročil Vy-
Vaš odjemalec.

Blagovolite nam zopet
biti.

kava „Vydrovka“ je
v. Ima izvrsten okus
nata kava. Zatorej jo

iče: Prosim, pošljite
ne in je zdrava pijača.

ljana: Prosim, pošljite

l. Lašče: Prosim, po-
je izborna, sicer pa

sim, pošljite mi zopet
z nje.

ca, Kranjsko: Prosim,

Vaša žitna kava nam
piti. Imam dve hčerki,
dila. Vsaka je z letom
e ž njo tudi pri malih

žitna kava nam zelo

ošljite mi takoj 5 kg
je ni dobrega zajutрка.

o pri Gorici: Vydrova
iti brez nje. Prosim,

am zahvaljujemo za
in jo vsakemu pripo-

senice na Gorenjskem:
itne kave, ker nam je

izborno kavo popol-
emudoma.

ZOFKA KVEDER:

DESET LET.

Sto številko se konča deseti letnik „Domačega Prijatelja.“ Mislim, da brez pretiravanja lahko rečem, da je tudi naš skromni mesečnik dovršil kos kulturnega dela pri nas Slovincih. Prodrl je v vse sloje našega ljudstva in razširjen je ravno tam najbolj, kjer ni sredstev za posebni beletristični list: — pri malih ljudeh, pri kmetu in obrtniku. Poleg pesmij in povestij prinašali smo mnoge članke v pouk čitateljem: o vzgoji otrok, o alkoholizmu, o varčnosti, o mnogih drugih koristnih stvareh. Naši čitatelji so tako raznovrstni, kakor morda od nobenega drugega lista. „Domači Prijatelj“ prihaja v mestne hiše in v kočje gorskih vasic, daleč oddaljenih od železnic. Za naše obmejne Slovence ima naš list, ki je brezplačen, še posebno važnost. Deset let je precejšna doba in morda naloga, ki jo je skromno in tiho vršil naš list, ni brez pomena za naš narod, ki je maloštevilen in ubog. Deset let! Z veseljem in s ponosom se zavedamo danes, skoro začudeni, da smo tudi mi storili nekaj za prosveto slovenskega ljudstva, da naš trud morda ne bo ostal brez sledu. Marsikteremu trudnemu delavcu je bil naš listič dobrodošlo razvedrilo zvečer in v marsikteri hiši je bil naš „Domači Prijatelj“ pozdravljan prijazno in z veseljem.

Naši sotrudniki se vrstijo v dolgo pestro procesijo. Skoro vse stanove imamo zastopane: advokate in zdravnike, duhovnike in učitelje, študente in delavce. Mnogim in mnogim začetnikom je pomagal „Domači Prijatelj“ čez prag v literaturo. Mnogim je kumoval, ki so danes že uvaženi pisatelji in pesniki. Mnoge je spremljal iz srednje šole na univerzo in v življenje. Koliko jih je začelo pri nas, kakor petošolci in so danes župniki, nadučitelji, doktorji. Dva kmečka fanta sta nam napisala več črtic, ki bi bile vredne tudi slavnejših imen. Šivilja, mlekarica, jetniška paznica so nam pošiljale zanimive plodove svoje nadarjenosti. Hlapec in rudokop, knjigovez in trgovski sotrudnik, kmečka dekleta, starci in mladi ljudje so nam odkrivali svoje misli in fantazije in nam pisali odkritosrčna prijateljska pisma. Urejevanje našega lističa je zelo zanimivo. Iz vseh krajev slovenske zemlje nam prihajajo priprosta pisma, sestavki, pesmiški poskusi, iz katerih jasno klije velika nadarjenost našega širokega ljudstva. Večkrat je talent tako očiten, da lahko objavimo z okorno pisavo

pisane stvari, ki so polne življenjskega izkustva brez mnogih popravkov, a še večkrat stavi, žal, popolna nevednost potrebne oblike mnogi nadarjenosti nepremagljive ovire. V takih slučajih posebno bridko čutimo, da smo majhni in skromni in da nam nedostaja sredstev za izobrazbo in podporo takih talentov, ki propadajo potem neopaženi v vsakdanjem trudu za skorjo kruha, v primitivnem delu in življenju, ki zamori sčasoma vsak polet v od skrbij ubitih dušah.

Deset let! Lahko rečem, da sem kakor urednica „Domačega Prijatelja“ storila, kar sem mogla, da v skromnem okviru koristim svojemu narodu. Naš listič mi je prirasel k srcu in s sodelniki me vežejo, četudi jih seveda večino ne poznam osebno, odkritosrčne simpatije. Hvala vsem, ki so mi kdaj poslali dobro pesem, povest, članek, humoresko za „Domačega Prijatelja“. Želim, da bi bil vsakemu čitatelju dobrodošel in da bi mu vselej donesel prijetne zabave in koristnega poduka.

„Domači Prijatelj“ je dokaz, kako se da dandanes prozaična stvar spojiti s koristnim in lepim idealnim delom. Naš lastnik F. Vydra v Pragi je češki podjetnik širokih mislij in smelega, obenem solidnega trgovskega poleta. On potrebuje za svojo tovarno reklame. A priznal mi bo vsak, da je način, s katerim si je to reklamo osigural, ravno tako plemenit, kakor duhovit. Vsebina „Domačega Prijatelja“ je literarna, jaz, urednica, za njo odgovarjam in jamčim, a priloge napolni seveda tovarna s svojimi potrebnimi priporočili in objavami. Podjetje je seveda kristalno čistega poštenja in solidnosti. Ta lastnost g. F. Vydre je dala mogočnost, da se je razvil „Domači Prijatelj“ svobodno v to, kar danes je: dobri, ljudski, k temu brezplačni mesečnik. Naj bode na tem mestu povedano, da izdaja F. Vydra tudi češki list enakega formata, v katerem se ne sramujejo sodelovati prvi češki pisatelji in umetniki. Donašal je pesme od pok. Svatopluka Čecha in Vrchlickega; Arbes, Svoboda in drugi češki pisatelji na glas so njegovi sodelniki. Koledarji, ki jih izdaje tovarna, so izdelani po načrtih prvih umetnikov, med drugimi je napravil ilustracije tudi hrvaški mojster Bukovac.

„Domači Prijatelj“, njegov izdajatelj, uredništvo in sodelniki zaslužijo pač vsi v vsakem oziru, da z zadovoljstvom zabilježijo to desetletnico. Upam, da nam bodo tudi naši čitatelji zaklicali prisrčno čestitko in vzpodbuden: „Naprej!“

RUDOLF BANOVIČ:

ČAS HITI . . .

Urno nekam čas hiti,
nič ne vpraša — kam!
V večnost hitro se gubi . . .
Kdo ga vrne nam? —

Nikdar se ne vrne spet,
ž njim gremó i mi!
Je že tak ta širni svet:
stáramo se vsi!

□□□